

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Sommer, 2022
Institution	VUC Lyngby
Uddannelse	Hf
Fag og niveau	Naturvidenskabelig faggruppe niveau C
Lærere	Christian (kemi, bio) og Kim Pierri (geo)
Hold	21x

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Tværfagligt projekt: Vand
Titel 2	Tværfagligt projekt: Klima
Titel 3	Tværfagligt projekt: Sundhed
Titel 4	Særfagligt forløb bio: Genetik
Titel 5	Særfagligt forløb Geografi: Pladetektonik

Titel 1	Tværfagligt projekt: Vand
Indhold	<p>Anvendt litteratur og andet undervisningsmateriale fordelt på kernestof og supplerende stof</p> <p>Biologi: BIOLOGI TIL TIDEN (B) Nucleus</p> <p>117- 125: Økosystem, fotosyntese, respiration 126-129, 132-140: Søen som økosystem, forurening af sø og å</p> <p>Forsøg: Fotosyntese hos vandpest Makroindex Celler i mikroskopet</p> <p>Kemi: ISIS KEMI C (I) Systime</p> <p>10-19: atomer, grundstoffer periode system, Skal-opfyldning 24-25: hovedgrupper 28-31: Ædelgasregel og elektronparbinding 32-33, 34-35: Elektronegativitet, dipoler, molekylers form 82-91: Ioner, ionforbindelser, iongitre</p> <p>Forsøg: Will it mix - Blandbarhed</p> <p>Geografi: Alverdens Geografi s. 7+ 65-80, 142-147, 258-266</p> <p>Dokumentare og videoklip: Forureningens historie (4) - Vandet er giftigt (DR2, 2003) Grundvand: https://youtu.be/l_Y_uyDmiqY Forurening i dit grundvand: https://youtu.be/INgp2h1pbGc Danmarks og Istiderne: https://youtu.be/LhMWmo1Y8CI Årets gang i økologien: https://youtu.be/UFx_zl273Qk</p> <p>På baggrund af undervisningsforløbet skal du opnå en viden om og kunne forklare:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vandets kredsløb • Grundvand og dets dannelse • Punkt og fladeforurening • Pesticid og nitrat forurening

	<ul style="list-style-type: none"> • Økologisk og konventionel produktion • Istider og jordbund • Permeabilitet og Porøsitet <p><u>Øvelse:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Landskabsanalyse omkring Buresø med hensyn til forureningskilder - Nedsivningsøvelsen <p>Fællesarrangement: Ekskursion til Bagsværd sø, Furesø og Buresø</p>
Omfang	<p>Biologi: 25 lektioner Kemi : 25 lektioner Geografi: 25 Lektioner</p>
Særlige fokus-punkter	<p>Biologi: Identificere og diskutere fejlkilder ved vurdering af resultater fra eksperimentelt arbejde. Sætte lokale natur- og samfundsmæssige forhold ind i en regional eller global sammenhæng og forstå globale processers lokale konsekvenser. Analysere fællesfaglige problemstillinger og opstille enkle problemformuleringer ud fra en naturvidenskabelig tilgang. Opstille enkle hypoteser og forklare betydningen af kontrolforsøg</p> <p>Kemi : Udføre kemiske eksperimenter med udgangspunkt i kendte metoder. Anvende naturvidenskabeligt fagsprog – herunder symbolsprog. Udtrykke sig med faglig præcision om naturvidenskabelige emner såvel mundtligt som skriftligt.</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning Naturfaglig Sø-ekskursion med efterfølgende data- og prøvebearbejdning. Par- og gruppearbejde Skriftlige arbejder Bearbejdning af data i større projektarbejde Feltøvelse Forsøg Projektarbejde</p>

[Retur til forside](#)

Titel 2	Tværfagligt projekt: Klima
Indhold	<p>Biologi: 14-15: Celler Bilag (cellens opbygning): Cellens opbygning og funktion Artikel (Fra halm til alkohol)</p> <p>Forsøg Bagegærs aktivitet</p> <p>Kemi: 20-21, 24-25: Afstemning af reaktionsskema 62-63, 64-65: Stofmængde, $m = nM$, beregningskemaet 66-67, 92-93: mængder og stofmængdekonzentration Formelsamling Bilag (redox kemi)(HF klasser)</p> <p>Forsøg: Destillation Ophedning af natron</p> <p>Geografi: Alverdens Geografi s. s. 29-63</p> <p>Dokumentarer og klip: Klodens Kræfter - Atmosfæren VidenOm: De 3 ispoler del 1 og 2 Sådan er olie og gas blevet dannet: https://youtu.be/IKzPTAc9gno Sådan er kul blevet dannet: https://youtu.be/DPrWYcCW2yo</p> <p>På baggrund af undervisningsforløbet skal du opnå en viden om og kunne forklare:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Årsager til årstidsvariationen i temperatur • Sommersolhverv, vintersolhverv, jævndøgn • Forskelle i opvarmning af jord og hav • Høj og lavtryk • Corioliskraften • Det globale vindsystem • Absolut og relativ luftfugtighed • Hydroterm figurer • Drivhuseffekten • Jordens energibalance • Kulstofkredsløbet • Grønlandspumpen • Energiresurser

	<ul style="list-style-type: none"> • Havstigninger i forbindelse med global opvarmning <p>Øvelser:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tolkning af Hydroterm figurer - Havstigninger i forbindelse med global opvarmning - Konvektionskammer - Føhnvind og stigningsregn udregnes
Omfang	<p>Biologi: 23 lektioner Kemi: 27 lektioner Geografi 25 lektioner</p>
Særlige fokuspunkter	<p>Biologi: Analysere figurer og sætte dem i relation til relevante forklaringsmodeller. Diskutere samfundsmæssige og etiske perspektiver i tilknytning til problemstillinger med biologisk indhold. Udtrykke sig mundtligt og skriftligt om biologiske sammenhænge med inddragelse af relevante faglige begreber.</p> <p>Kemi: Udføre eksperimentelt arbejde under hensyntagen til almindelig laboratoriesikkerhed og omgås kemikalier på forsvarlig måde i hverdagen. Indhente og vurdere naturvidenskabelig information fra forskellige kilder. Analysere fællesfaglige problemstillinger og opstille enkle problemformuleringer ud fra en naturvidenskabelig tilgang.</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning Par- og gruppearbejde Skriftlige arbejder Screencast og mundtlig fremlæggelse Forsøg Brug af internet Projektarbejde</p>

[Retur til forside](#)

Titel 3	Tværfagligt projekt: Sundhed
Indhold	<p>Biologi: 36-46: Hjerte, lunge, kredsløb Bilag (Rygning og lunger) 19-24: Energi i mad, overvægt, fedtprocent 26-28: Næringsstoffer 24-25, 29-33: Fordøjelse og blodsukker Bilag (enzymer)</p> <p>Forsøg: Undersøgelse af blodtryk Amylaseforsøg</p> <p>Kemi 40-47, 50-51: Carbonhydrider, alkaner/alkener, navngivning 160, 162-163, 166-167, 172-173: Forbrænding af carbonhydrider, alko- holer, carboxylsyre, fedtstoffer 106-111: Syre og base</p> <p>Forsøg: Fedtstofindholdet chips Bestemme pH med rødkålsindikator Bestemmelse af eddikesyrekoncentrationen</p> <p>Geografi: Alverdens Geografi s. 83-110</p> <p>Artikel om Ulandsmedicin fra Den Store Danske (lå oprindeligt her: http://denstoredanske.dk/Krop, psyke og sundhed/Sundhedsvidenskab/Samfundsmedicin/ulandsmedicin/ulandsmedicin_%28Sygdomme%29)</p> <p>På baggrund af undervisningsforløbet skal du opnå en viden om og kunne forklare:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Befolkningspyramider (konstruere, læse og tolke) • Fødselshyppighed, dødelighed og befolkningsvækst • Den demografiske transitionsmodel (Blacker) • Danmarks befolkningsudvikling de sidste 250 år • Sundhed • Eksogene og endogene sygdomme • Primære, sekundære og tertiære erhverv • Fourastiés udviklingstester

	<p>TV-Dokumentar: Videnom: Befolkningstallet falder (sendt 25/9 - 09) DE skabte Danmark: Bonden</p> <p>Ted foredrag af Hans Rosling: Global population growth, box by box http://www.ted.com/talks/hans_rosling_on_global_population_growth#t-28519</p> <p>Ted foredrag: Hans Rosling viser den bedste statistik du nogensinde har set https://www.ted.com/talks/hans_rosling_shows_the_best_stats_you_ve_ever_seen?language=da</p> <p>Øvelser:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Demografisk Transition og befolkningspyramider med udgangspunkt i hjemmesiden http://populationpyramid.net/ - Tolkning af Demografisk Transition - Danmark
Omfang	<p>Biologi: 22 lektioner Kemi: 48 lektioner Geografi: 15 lektioner</p>
Særlige fokuspunkter	<p>Alle fag: Problemorienteret og gruppe orienteret projektarbejde med mundtligrapportering samt individuelle forløb med inddragelse af faglige emner til løsning af problemformuleringen.</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning Par- og gruppearbejde Skriftlige arbejder Screencast og mundtlig fremlæggelse Elevoplæg Projektarbejde Forsøg Databaser og databearbejdning</p>

[Retur til forside](#)

Titel 4	Særfagligt forløb bio: Genetik
Indhold	<p>Biologi: 101-111: Kromosomer og nedarvning Bilag (blodtyper): Stamtavler, DNA opbygning, 149-150: DNA og gener 162: Mutationer 141-142, 147-149, 154-158: Gensplejsning Bilag (evolution)</p> <p>Forsøg: Blodtypebestemmelse Isoler DNA fra løg</p>
Omfang	Biologi: 30 lektioner
Særlige fokuspunkter	<p>Biologi: Diskutere samfundsmæssige og etiske perspektiver i tilknytning til problemstillinger med biologisk indhold. Foretage systematiske observationer og indsamle data i laboratoriet.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning Par- og gruppearbejde Skriftlige arbejder Matrixøvelser Screencast og mundtlig fremlæggelse Forsøg

[Retur til forside](#)

Titel 5	Særfagligt forløb Geografi Pladetektonik:
Indhold	<p>Elsebeth Sanden m.fl. (red.): Alverdens Geografi s. 195-221</p> <p>Mangelsen, , Kristensen, Korntnum og Kjær:: Naturgeografi - Vores Verden s, 193-197</p> <p>Dokumentarer: Klodens Kræfter: Vulkaner (Earth – The power og the planet BBC, 2007)</p> <p>Empirisk arbejde:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opdeling af bjergarter i metamorfe, magmatisk og sedimentære bjergarter - Herunder er Konvektionsforsøget i Klimaforløbet også relevant. <p>På baggrund af undervisningsforløbet skal du opnå en viden om og kunne forklare:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Pladetektonik – Pladerande – Jordens indre opbygning – Jordskælv – Jordskælvsbølger – Vulkaner – Sedimentære, metamorfe og magmatiske bjergarter – Det geologiske kredsløb
Omfang	Geografi: 15 lektioner
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning Par- og gruppearbejde Skriftlige arbejder Elevoplæg Forsøg

[Retur til forside](#)